

Dopis z Chicaga

Prorocství prof. Falba, ze New York zmizel s povrchu zemského, se neuskutečnilo, a také z Floridy a Californie nestal se přechodem podmořského otlesu ostřevák. Právě podobně jest prorocství zdravotního komisaře Heynolda, že sanitovní nákaz na novo vypukne tuto zimu v Chicagu. Analogie čarpaná z historie nákazy této ukazuje, že ona ráda koná návštěvy své v jednom a téže místě dvakrát. Při nedokonalém čistění zdejších uliček, které stává se už pomalu nahodilým, nebyl by to prašádný div. Na mnoha místech leží silechliny malých i větších zvířat, šířící na všechny strany mocný pach a veškeré doprotošování se obyvatelstva, aby byly odvezeny, nevede k žádnému cíli; bedny na odpadky přepínány jsou třetím látkami a prach smetený strojem hromadí se vedle chodníků, tvoří místy až nepřekročitelnou hradu. Zdravotní úřad zamýšlí sice postavit nákladem \$300,000 velikou sanitovní nemocnici, ale o krocích předjetí nákazy ani řeči. V té příčině chvátám si Občanskou federaci. Někteří novináři tropí si sice laciný výsměch z nápadu této organizace, věsti dohled nad inspektory a pobídnouti je k větší bdělosti, ale mám za to, že je lépe konati něco, nežli nic. Jest ovšem pravda, že by lépe bylo, kdyby inspektori sami povinnosti úřadu svého řádně vykonávali, ale tím snaha federace nestává se méně cennou. Také volbou inspektorů by se něčemu neodpomohlo, neboť všude se zkušenosti, že ti lidem volenými úřednicki nevykají vždy nad úřednický ustanovení. Jest to, jak říká náš lid "pěšky jako za vozem." Panujeť, žel, politický šmejd i při volbách lidu, které na papře tak ideálně vypadají. Ten Augiášův chlév vyčištění zůstaveno jest snad nějakému Herkulovi teprve století dvacátého a upřímná snaha federace rozbíje se asi zase o zatvrdlou politickou špinu. Úspěšnějšími jsou počáteční kroky tělesa toho, právě teď zase trochu čilejšího, ohledně heren, které rozhodnuto jest, potlačiti stůj co stůj. Zajímavé jest pozorovati, kterak každý nový mayor slibuje vybrati ty čisté ptáčky a výnosná hnzda jejich spálit na prach. Ale sotva, že se ohlížeje v úřadě, vše tuchá, usíná, až usne na dobro. Majitelé těchto heren veliký vliv a podporu svých návštěvovatelů, kteří zaujmají zase vynikající místa ve veřejném životě a pakli nějaký jednotlivce obrán o krazen, propadá zoufalství, co komu po tom? Občanské federaci podařilo se přece vybrati jedno takové doupě na Monroe ulici. Všechny vchody byly střeženy, hráči zatknuti a zřízen v ceně \$1500 sneseno na rychlo po úzkých schodech před budovu, kde soudce Everett třímá žezlo spravedlnosti. Tam popadl konstébl mocné kladivo a rozbil všecky ty krásné věci na padrť. Zpráva o tom bleskem se rozšířila po okolí a od Madison k Washingtonu zastavena byla na chvíli ulice zástupem, který za velikého jásootu dával se na tu pomfječnost všeho pozemského a ani nebránil tomu, když rozbité zařízení herny odváženo bylo za potravu plamenným jazykům. Zatčených jest 25. Poprvé za nynější administrace počítají prý hráči něco jako strach před trestajícím ramenem "spravedlnosti" v útrokách. Řada těch udatných bojovníků za tuto nešťastnou hrádkou, hodnou zavržení, tím prolomena. Ale co jest to platno, když ten sblitý stát má dost rezervy. Za chvíli byla místnost newportského klubu znovu zařizena a být i tišeji a opatrněji, hrálo se v herně přece jen dále.... Svezeli se zrak náš geograficky o něco dále, jeví se nám obraz docela

opuštěný. Na 1000 rodin hladovějí v Pullmanech a bída v celé své nahotě doléhá na dělníky. Bída a hlad neodolane od dvaceti lidí ani rosprava o oprávněnosti a rozumnosti stávků, ani vyšetřování komise spolkové a kdyby ona sebe více odhálila sobeckost Pullmanova. Zde nejedná se již o otázku, zdali jednali stavkáři správně dopouštějce se násilnosti, zde nejedná se více o to, zdali srovnává se zdravým rozumem pokračování v pasivním odporu, teď vynořují se před zraky našima jenom lidé, trpící a bídní, a trávěmi zapadlými, teď zasívá jen k slachu našemu úpělňivě jejich volání "dejte nám jíst." Tomu se musíme pomoci. Kde kdo, měl by pomoci penězi, statkem i potravou. Žádá toho důstojnost, žádá toho lidskost. Ke chvále občanstva zdejšího dlužno vyzkniouti, že podpora dochází hojně. Jak ale bude dále? Práce dosti není a dobročinnost má poměrně nízké dno. Někteří dělníci se již stěhují do jiných měst a na venkov, jiní na to pomýšlí, věduce, že jest to jediný prostředek, jímž mohou za stávajících poměrů čelit osudu. Míha par, která se počátkem tohoto týždne snesla nad Chicagem, se zase rozpřehla, ale bustou míhu nejistoty, která visí ve vzduchu tomto, proaknouti nelze. Wilsonova předloha celni jest tedy šťastně (?) zákonem. V řadách demokracie nejví se valné z toho nadšení. Takové nedochůdce nemůže vyhověti požadavkům, nemůže oživit bývalý obchodní ruch, leda v olourech, kde ochrana nebyla přistřížena. Trochu snad pomůže pozdě nadcházející ustálenost, ale jinak ponese i obchodní i dělnický svět ještě dlouho následky lišavobodomyslnosti demokratické. Co však dbá strana ta blahobytu? Jest to zatvrzelý hříšník, který vidět ani slyšet nechce. Snadno jest pomocí frází a machinací dostat se k veslu, ale hůře je zabočiti s lodí do čistě, jasně vodní hladiny. Ze všech stran zeje bída, ale demokraté, kteří ji zavínili, hlásají vesele světu, že při volbách zvítězí. Chť se vydat na honbu po nových občanech a "natřiskaři" jich prý na 50.000. Přejme jim tu radost, která dlouho nepotrvá, snášeje ještě na čas jejich chvástavost. Pěknou melu můžeme pro tentokrát očekávat, jen co je pravda. Demokraté cítí, že musí napnout všechny své síly, majíce proti sobě výmluvnost fakt, republikáni probouzí se ku slibné činnosti zase a třetími ve spolku, byť i na dvě facke roztrženi, jsou populisté, kteří mají pro sebe panující tiseň, oheň a energii mládí a jejich jedinou zlou předzvěstí jest rozháranost pojít se na všecky začátky a Lawler — věčný Ahasver. Kam ten stoupne, tam žádá tráva neroste! Doba vyletů jest v posledním tažení. Byly pěkné; tak pěkné, že by byly jednomu chvalně známému krajanu v službě policejní spřaskaly disciplinární vyšetřování, ale "nebyly v tom peníze." Teď nastane doba divadel a kritik, může-li se šablonovitě psaní zdejších listů vůbec zvát kritikou. Ludvíkova divadelní společnost chystá se po delším odpočinku na novou činnost a doufá, že její samopsaná odporučení v novinách korunována budou zdarem. Paní Kozlauská, kteráza tím účelem odebrala se do Čech, postarala se o důstojné doplnění sil a slibuje se nám, že seznámení budeme s nejnovejšími plody literatury domácí i cizí. Bereme Ludvíkovec za slovo. Jest ovšem těžko herecké společnosti pečovati o náležitý amér ku své vlastní škodě, ale chceli nám Ludvíkova společnost býti něčím více, nežli sborem výtělkářským, nesmí ihned odhazovati zbraň. Všechny ty sensační kusy naplní snad kasu jednou a podruhé, ale na konec přesyti se přece a ta lepš

část občanstva, tento trvalý a spolehlivý piliv divadla, se odpudí. Hlavní snahou společnosti musí býti, aby výkony jejich stály na výši umělecké, aby předatavěmi svými náležitěli všem občanstva a šifili vzdělání a aby jednotlivci z nich při styku osobním — nestrhli sami se sebe ten nimbuz, který je co umělec obklopuje. Klademé na ně požadavky společenské, což nelze počítovati požadavky, které jsou leckdy i větší, jelikož jim také co umělcům mnohé přiblíženo, co bychom jiným neodpustili. Ač všechno s mírou. Vavřiny a sláva he recká nemohou býti pláštěm ku přikrytí vad osobních, zvláště zde, kde jest s výk tak úzký. Tedy jen skromné a za všech okolností k té pravé umělecké výši. Pak se úspěch jistě dostaví! Ludvíkova společnost hráti bude v česko angl. slov. škole a to bezpochyby stále, jelikož, jak se dovidáme sň "Thalie" pronajata byla společnosti — německé. Co tu bylo radosti, když byla postavena a ehlie! teď v samém srdci našem hráti se bude německy! Jme zvědaví, zdali čeští lidé také letos budou návštěvovati veliké ty odřehovačky diletantů. Neboť v okolí Alport a 18 ulice by ty rotilé Němce musil hledati s lucernou. Dosavad společnost Hahnova hrála v sňi Hoerberové, měli pro sebe výmluvu blízkosti ač chabou; ta teď odpadne, neboť vzdálenost Thalie od Čes. angl. školy jest nepatrná a hanbou by bylo, kdyby německé společnosti ledajaké přednost dávali před společností českou účinkujet v sňi jednoho z prvých národních spolků, k němuž přemnozí z nich také náleží. Ostatně není zde mnoho nového, co by zajímalo i za hranicemi Chicaga. "Proslula" sňi národní na 18. ulici a Center ave byla slavnostně znovuotevřena a pakli nový nájemce dokáže, aby z proslulosti něco pozbyla, zaslouží si uznání a podpory. Páteru Molitorovi udělal jakýsi dlouhoprsták za blíého dne návštěvu a ukradl mu několik tak "těžce" vydělaných dollárků. Obeslaní výstavy národopisné trpí marasmem. Útulna a Líga vlekou se račím krokem dále, soudní síně dosud nejsou od krajanů našich, kteří vědí, co jsou důstojnosti naši povinni, opuštěny a noviny očekávají novou posilu v podobě nějakého demokratického papíru. Co by si chudinky také počaly v tak malém počtu! Jaka to bude asi konstelace, která tomu bude kmotrem? Zpráva o tom, že krajan Frant. Klimeš usmrtil svoji tehyni pí, Česalovou ranou do hlavy zajisté vás již stihla. Věc povstala z malicherné příčiny a následky mohou býti veliké. Klimeš byl zatčen a ve vězení zajisté vážně přemýšl o tom, kam to vede, když se člověk nechá svou vášní strhnout a opanovat.... Schvalujeme úplně co pan J. Pěnkava z Lansing, Minn., praví: "Jest zbytečno, abych Hoboko vychválil, protože se ono chválí samo. Kdokoliv ho jednou užije, bude tak činiti vždy a dojde úlevy. Žena moje trpěla žloutenkou a přese všechny léky nemohla býti vyléčena. Psal jsem jí pro láhev Hoboka a byla zachráněna." — Chcete-li Hoboko, nezádejte ho v lékárnách, neboť pouze místní jednatelé ho prodávají. O bližší podrobnosti pište na Dr. P. Fahrneye, 112-114 S. Hojne Ave., Chicaga, Ill. Každá rodina ve Spojených Státech ví, že Severův Balsám proti plísní neduhy jest nejlepší prostředkem proti kašli.

Mnoho podobných případů.

ROLESTI ŽALUDEČNÍ. Dva roky trpěla jsem bolestmi žaludečními, měla jsem vlevo lékářů, leč bez výsledku, až konečně byla jsem dra. Augusta Koeniga Hamburgskými kapkami úplně vyléčena. — Bertou Wolfe, Stockton, Cal. NEČISTOTA KRVE. Nejmladší moje dcera trpěla vyrážkou, kteráž nečistotou krve zavinována byla. Zkoušela jsem různé, bez všeho výsledku. Nejúčinnější mne vyléčily dra. Augusta Koeniga Hamburgské kapky. — H. T. Engelhardt, Jeffersonville, Indiana. NEZÁŽIVNOST. Po delší čas trpěl jsem nezájivností. Žádný z mých raných prostředků nechtěl pomáhati, až konečně dra. Koeniga Hamburgské kapky pomohly. A tyto kapky v krátkosti mne pomohly. — Christian Leyhe, 2016 Orleans st., Baltimore, Md. NEMOCE JATERNÍ. Delší dobu trpěla jsem nemocí jaterní a vřelá jsem mnohé léky bez výsledku, až konečně dra. Augusta Koeniga Hamburgské kapky úplně mne vyléčily. — Paul Carolina Weiss, 197 Lake St., Cleveland, O.

Pravata nepochází na vepří cholery. Prussian Hog Cholera Remedy. (Pravý lék proti vepří cholery.) Jest to nejlepší a nejúčinnější šlepkový lék proti vepří cholery. Napomáhá tepru, udržuje sílu a posílá, tlačí krev a vyřídí všechny nemoci žaludku a střev. Právata rychle se ním vyléčí. ZARUČEN, ŽE VYLÉČÍ ANEB SE PRINIZ TRVĚTI. Vyrábí se u D. HOPKINS & CO., 119 S. 19th St., Omaha, Neb.

Pluh pro bohače. Pluhy pro zlé časy a tvrdou půdu. ZA CENY PRO CHUDÉ! Na pravou nebo levou ruku. Dokonale zaručen, že uspokojí. Dovoleno rozumně jej zkoušet. Doplňte si o kuličku "Proof of Pudding" a přičtete si, co o něm píší ti, kteří ho zkoušili! Vyrábí se pouze u Rock Island Plow Co., Rock Island, Ill.

CHAMPION žací a vázací stroje. Nejpraktičtější a ty nejlepší stroje vyráběné na sečení obilí neb trávy. Máme jednatelé vřude. Prohlédněte si dobře naše "Champion", než koupíte stroj jiný. Žadejte české ceníky. Warder, Bushnell & Glessner Co. Chicago, Ill. L. A. DEVINE, hlavní jedn., COUNCIL BLUFFS, IA. Torárna v Springfield, O.

20,000 akrů pozemků lacino od \$6 do \$7.00 akr, na 10 roků k spláčení, na 7 procent úroků. Lepší místo není k nalezení. — Bohatá půda — Dost ryb, ústie a ptačtva všeho druhu. Vyjednáme jřadu lacino, pakli se od 40 do 50 najednou účastní. Chci jen Čechy, mám jich už pěknou osadu zde v Pierce. Pište mi, chcete-li se sem na tyto pozemky podívat.

C. O. Wallander, Pierce Station, Te. COMMERCIAL COLLEGE. Adress: BOHRBOUGH BROS., PROP'S. SEND FOR CATALOGUE. Podzimní období začne 3. září. Strava se poskytuje za 3 hodiny práce denně. Elegantní nově katalog právě venku a zašle se každému zdarma, jakož i krásný vzorek krasopisu. Adresujte: T18x3-Hx2c Rohrbough Bros., Omaha, Neb.

A Small THRESHING MACHINER of great capacity for Light Power. EVERY FARMER should have DO HIS OWN THRESHING, with less help and power than any before. We make a full line of Horse Power. BELL CITY MFG. CO., Kaelo, Wis.